

Ποια επαγγέλματα έχουν ζήτηση

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Με πηγές το υπό σύνταξη «αναπτυξιακό πρότυπο» της χώρας αλλά και πρόσφατες έρευνες για τις προοπτικές διάφορων κλάδων, επιλέξαμε 7 τομείς που συγκεντρώνουν τις περισσότερες πιθανότητες να «γεννήσουν» θέσεις εργασίας. Βασικό συμπέρασμα; Ευκαιρίες αποκατάστασης υπάρχουν, αρκεί να κινηθούμε σωστά και έγκαιρα για να τις εντοπίσουμε.

1. Τουρισμός: 220.000 θέσεις εργασίας στη δεκαετία

Ο τουρισμός υπολογίζεται ότι θα δημιουργήσει τουλάχιστον 220.000 θέσεις εργασίας -τις περισσότερες από κάθε άλλο κλάδο- μέσα στην επόμενη 10ετία (έρευνα ΣΕΒ – McKinsey).

Το αρνητικό στοιχείο της «εποχικότητας» υπάρχουν πιθανότητες να ξεπεραστεί, καθώς βασικός στόχος της ακολουθούμενης πολιτικής είναι να διευρυνθεί η σεζόν και να διαφοροποιηθεί το προϊόν (ιατρικός, θρησκευτικός τουρισμός, αγροτουρισμός κ.λπ). Η ανάπτυξη έχει ήδη ξεκινήσει σε έναν κλάδο ο οποίος είναι «εντάσεως εργασίας». Δηλαδή, όσο αυξάνει η ζήτηση για το ελληνικό τουριστικό προϊόν, τόσο περισσότερες είναι και οι θέσεις που δημιουργούνται.

Τα στοιχεία του συστήματος «Εργάνη» (καταγραφής προσλήψεων και απολύσεων του υπουργείου Εργασίας) δείχνουν ότι οι προσλήψεις τους τελευταίους μήνες ξεπερνούν κατά χιλιάδες τις απολύσεις: μόνο τον Ιούλιο στο χώρο της εστίασης οι προσλήψεις ήταν 16.000 περισσότερες από τις αποχωρήσεις, ενώ στα καταλύματα υπήρξε θετική διαφορά 9.250 θέσεων. Από τη βάση δεδομένων του kariera.gr προκύπτει ότι μία αγγελία στον κλάδο του τουρισμού δέχεται 50% λιγότερα βιογραφικά από τον μέσο όρο της αγοράς (σ.σ. όσο πιο μικρή είναι η προσφορά βιογραφικών, τόσο περισσότερες οι πιθανότητες εξεύρεσης εργασίας).

Δύο στοιχεία είναι θετικά για τους νέους:

- » Προσφέρονται αρκετές ευκαιρίες απόκτησης εργασιακής εμπειρίας σε νέους χωρίς προϋπηρεσία, κυρίως στην επαρχία.
- » Εξειδικευμένες ή άλλες τεχνικές δεξιότητες (π.χ. Ρωσικά, Κινεζικά ή πτυχία μαγειρικής κ.λπ.) εξασφαλίζουν πολύ καλύτερες αμοιβές από αυτές των συλλογικών συμβάσεων.

Υπάρχουν και τα αρνητικά:

- » Η έλλειψη ειδικών τμημάτων σε επίπεδο ΑΕΙ. Οι υπάρχουσες σχολές τουριστικών επαγγελμάτων δεν επαρκούν, αν και το υπουργείο Τουρισμού προωθεί τη σύσταση σχολής Τουριστικής Διοίκησης.
- » Μεγάλο μέρος της προσφοράς εργασίας αφορά σε θέσεις χαμηλής εξειδίκευσης (καμαριέρες, service κ.λπ.), που κατά κανόνα αμείβονται βάσει συλλογικής σύμβασης.

Σημαντική εξέλιξη για τον κλάδο θα είναι η παροχή επαγγελματικής πιστοποίησης, η οποία θα μπορέσει να λειτουργήσει ως «εισιτήριο» για εξασφάλιση εργασίας σε μεγάλες τουριστικές μονάδες. Ήδη από πέρυσι λειτουργεί προς αυτή την κατεύθυνση το Ινστιτούτο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΙΝΣΕΤΕ).

Πού να σπουδάσω

Μπορεί να είναι μια οικονομική σχολή, όπως η Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, ένα ΤΕΙ, όπως το Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας, μια σχολή όπου κυριαρχούν οι γλώσσες (Βαλκανικών, Μεσογειακών, Σλαβικών ή Τουρκικών Σπουδών) ή ακόμη και τμήματα όπως το Ιστορικό - Αρχαιολογικό ή το Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας. Σε επίπεδο ΙΕΚ υπάρχουν πάνω από 20 (επιμελητής πτήσεων, τεχνικός μαγειρικής

τέχνης, τουριστικός συνοδός, υπεύθυνος catering, στέλεχος τουρισμού υπαίθριων δραστηριοτήτων). Επίσης, υπάρχει η επιλογή των κολεγίων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, προσφέροντας γνώσεις διοίκησης τουριστικών επιχειρήσεων (tourism and hospitality management). Στον τουρισμό μπορεί να απασχοληθεί κάποιος ακόμη κι αν το πρώτο του πτυχίο δεν συνδέεται άμεσα με τον κλάδο. Με πτυχίο Νομικής και MBA, π.χ., στον τουρισμό μπορείς να εργαστείς ως νομικός σύμβουλος τουριστικών επιχειρήσεων, ενώ με πρώτο πτυχίο στη Βιολογία και μεταπτυχιακό στην έρευνα και την ανάπτυξη ιατρικών υπηρεσιών διεκδικείς θέση στον κλάδο του ιατρικού τουρισμού.

Τι δουλειά μπορώ να κάνω

Υπεύθυνος οργάνωσης δραστηριοτήτων στις διάφορες μορφές τουρισμού (ιατρικός, θρησκευτικός, αθλητικός, περιπατητικός, αρχαιολογικός, εναλλακτικός).

Υπεύθυνος καταλύματος ή ταξιδιωτικού πρακτορείου.

Ξεναγός σε ιστορικά αξιοθέατα ή και ενάλιες αρχαιότητες.

Υπεύθυνος πολιτιστικών εκδηλώσεων για την οργάνωση εκθέσεων, παραστάσεων κ.λπ.

Υπεύθυνος εμπορίου εξειδικευμένων ειδών που αφορούν στο βουνό ή στη θάλασσα.

Σεφ, διευθυντής τροφίμων και ποτών.

Στέλεχος διαδικτυακού τουριστικού marketing.

2. Υγεία: Ένας κλάδος που έχει ακόμα ζήτηση

Η γήρανση του πληθυσμού και η αύξηση του προσδόκιμου ζωής οδηγούν τους ερευνητές στο συμπέρασμα ότι η αύξηση της απασχόλησης στον κλάδο θα διατηρηθεί. Πρόβλεψη κάνει λόγο για δημιουργία δύο εκατομμυρίων θέσεων εργασίας πανευρωπαϊκά, με πρόσθετο επιχείρημα ότι και ο κλάδος της υγείας είναι εντάσεως εργασίας.

Στην Ελλάδα, τουλάχιστον σε μεσο-βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, χαρακτηρίζεται από έντονη αβεβαιότητα, καθώς ο μεγαλύτερος «εργοδότης», το Δημόσιο, έπαψε λόγω κρίσης να απορροφά ιατρούς και νοσηλευτές αμέσως μετά την αποφοίτησή τους, τουλάχιστον με το ρυθμό που συνέβαινε τα προηγούμενα χρόνια. Αυτό οδήγησε αρκετούς γιατρούς και νοσηλευτές στο να αναζητήσουν δουλειά στο εξωτερικό. Κατά καιρούς, δημοσιεύονται πολλές αγγελίες για πρόσληψη γιατρών τόσο σε ευρωπαϊκές χώρες (Μ. Βρετανία, Γερμανία, Γαλλία) όσο και σε χώρες του Κόλπου. Αντίστοιχα, η περιστολή της φαρμακευτικής δαπάνης επηρέασε και τον κλάδο των

φαρμακευτικών επιχειρήσεων.

Παρ' όλα αυτά, τα στατιστικά δείχνουν ότι ένας εργοδότης του χώρου δέχεται 20% λιγότερα βιογραφικά από ό,τι ισχύει για μια μέση θέση εργασίας στην Ελλάδα. Οσον αφορά τις προβλέψεις (η έρευνα του ΣΕΒ αναφέρεται στην περίοδο έως το 2020), καταλήγουν ότι το επικρατέστερο σενάριο είναι ο κλάδος να γνωρίζει αύξηση, ωθούμενος από τους δημογραφικούς και κοινωνικούς παράγοντες αλλά και την επιταχυνόμενη χρήση της τεχνολογίας. Ωθηση μπορεί να υπάρξει και από τον ιατρικό τουρισμό.

Πού να σπουδάσω

Σε επίπεδο ΑΕΙ - ΤΕΙ, υπάρχουν περίπου 13 σχολές: Ιατρική, Βιολογία, Μοριακή Βιολογία και Γενετική, Βιολογικών εφαρμογών, Βιοχημείας και Βιοτεχνολογίας, Χημείας, Χημικών μηχανικών, Νοσηλευτική με εφαρμογές στη Βιοϊατρική, όπως επίσης και τα τεχνολογικά ιδρύματα Εργοθεραπείας, Λογοθεραπείας, Φυσικοθεραπείας και Κοινωνικής εργασίας. Στο χώρο των ΙΕΚ, οι επιλογές είναι περισσότερες από δώδεκα: τραυματολογία, νοσηλευτική χειρουργείου, ογκολογικών παθήσεων, μονάδων εντατικής θεραπείας κ.ά. Μπορεί επίσης κάποιος μέσω ΙΕΚ να εκπαιδευτεί για να γίνει διασώστης, ιατρικός επισκέπτης, βοηθός αναισθησιολογίας ή βοηθός φυσιοθεραπευτή σε ιαματικές πηγές και λουτρά. Σε επίπεδο κολεγίων, μεταξύ άλλων διδάσκονται φυσικοθεραπεία, λογοθεραπεία, βιοϊατρική, διατροφή κ.ά.

Από τα «παραδοσιακά» πτυχία, αυτά που μπορούν να οδηγήσουν στον κλάδο της υγείας είναι π.χ. το πτυχίο του εκπαιδευτικού (με ένα μεταπτυχιακό στις μαθησιακές δυσκολίες, στην ειδική αγωγή ή τη λογοθεραπεία μπορεί να ασκήσει το επάγγελμα του ειδικού παιδαγωγού), του μηχανικού (ο οποίος με μεταπτυχιακό στη Νανοτεχνολογία, τη Βιοτεχνολογία ή τη Ρομποτική γίνεται μηχανολόγος στον κλάδο της υγείας), του βιολόγου (με Μοριακή Βιολογία ή Βιοϊατρική δραστηριοποιείται στην ανάπτυξη νέων υπηρεσιών και προϊόντων για την υγεία), όπως επίσης και του φυσικού (η εξειδίκευση στην Ιατρική Φυσική, στα laser και στην οπτοηλεκτρονική οδηγεί στην κατασκευή αλλά και στο χειρισμό ηλεκτρονικού και τεχνολογικού εξοπλισμού ιατρικών οργανισμών).

Τι δουλειά μπορώ να κάνω

Η έρευνα του ΣΕΒ για τα κρίσιμα επαγγέλματα ανέδειξε τα ακόλουθα 10 ως αυτά στα οποία θα εστιαστεί η μεγαλύτερη ζήτηση:

Χημικός με ειδίκευση στην έρευνα και την παραγωγή φαρμακευτικών και παραφαρμακευτικών προϊόντων.

Ιατρός κλινικός γενετιστής.

Κλινικός παθολογοανατόμος.

Φαρμακοποιός – φαρμακολόγος ή κλινικός φαρμακοποιός.

Υπεύθυνος διασφάλισης ποιότητας.

Μοριακός βιολόγος.

Ιατρός επείγουσας ιατρικής.

Ψυχολόγος με ειδίκευση στην κοινωνική κλινική ψυχολογία των εξαρτήσεων.

Νοσηλεύτης γηριατρικής.

Πληροφορικός της υγείας.

3. Ενέργεια και πράσινη τεχνολογία: Ιδιαίτερα υψηλοί μισθοί

Η κυβέρνηση έχει εξαγγείλει την ίδρυση ειδικού πανεπιστημιακού τμήματος για την έρευνα κοιτασμάτων πετρελαίου. Είναι μόνο μία ένδειξη των προοπτικών του κλάδου, που εκτείνονται έως την εξοικονόμηση ενέργειας και το περιβάλλον. Προς το παρόν, δεν έχουν προκύψει όσες νέες θέσεις εργασίας αναμένονταν, ενώ και οι επενδύσεις στα φωτοβολταϊκά δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα. Η καθυστέρηση της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας είναι ένα ακόμη αρνητικό στοιχείο.

Προοπτικές, όπως λένε οι ειδικοί, υπάρχουν λόγω του φυσικού πλούτου της Ελλάδας, της γεωπολιτικής θέσης της και των προοπτικών που έχουν οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Οι επενδύσεις που έχουν προγραμματιστεί με αξιοποίηση κοινοτικών κονδυλίων θα συμβάλουν στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Πού να σπουδάσω

Στο επίκεντρο είναι οι «θετικές» σχολές, αλλά και νομικές – οικονομικές για μελέτες περιβάλλοντος. Στα ΑΕΙ, το Πολυτεχνείο έχει την... τιμητική του, ενώ στον τομέα περιβάλλοντος υπάρχει σχετικό τμήμα στη Μυτιλήνη. Το τμήμα των Χημικών Μηχανικών και τα ΤΕΙ Ηλεκτρολογίας, Μηχανολογίας, Μηχανικών Ενεργειακής Τεχνολογίας και Τεχνολόγων Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου

αποτελούν επιπλέον επιλογές.

Ανάλογες ειδικότητες προσφέρουν τα ΙΕΚ: τεχνίτες εγκαταστάσεων θέρμανσης, ύδρευσης – αποχέτευσης και Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Επίσης μπορείτε να σπουδάσετε τεχνικός ελέγχου βιομηχανικού και εργασιακού περιβάλλοντος – ρύπανσης και εγκαταστάσεων αντιρύπανσης, όπως επίσης και τεχνικός θερμικών εγκαταστάσεων και μηχανικός τεχνολογίας.

Τι δουλειά μπορώ να κάνω

Ενεργειακός μελετητής.

Εξειδικευμένο στέλεχος σε τεχνολογίες ΑΠΕ.

Εξειδικευμένο στέλεχος σε συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας.

Τεχνικός αυτοματισμών.

Τεχνικός φωτοβολταϊκών συστημάτων.

Σύμβουλος ενεργειακών επενδύσεων.

Εξειδικευμένο στέλεχος σε θέματα εξοικονόμησης ενέργειας.

Εξειδικευμένο στέλεχος στον βιοκλιματικό σχεδιασμό και στις κτιριακές εφαρμογές.

Εξειδικευμένο στέλεχος σε συστήματα – δίκτυα αερίων.

Εξειδικευμένο στέλεχος σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος.

Τεχνικός αιολικών συστημάτων.

4. Μεταποίηση: Κάποιοι βρίσκουν δουλειά πριν ορκιστούν!

Ο κλάδος τροφίμων άντεξε στην κρίση και αποτελεί σταθερά ένα από τα σημαντικότερα τμήματα της ελληνικής μεταποίησης και έναν από τους βασικούς κινητήριους μοχλούς της ελληνικής οικονομίας. Το νέο ΕΣΠΑ (19,6 δισ. ευρώ την περίοδο 2014-2020) στοχεύει στην ενίσχυση της μεταποίησης τροφίμων αλλά και των εξαγωγών τους.

Ωστόσο, προς το παρόν το «φως» στον ορίζοντα δεν είναι ορατό, με τους μισθούς να έχουν υποστεί μεγάλες μειώσεις (24% από το 2008, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ) και τις νέες επενδύσεις να είναι λιγοστές. Οι αγγελίες για νέες θέσεις είναι περιορισμένες: λιγότερες από 500 νέες θέσεις εργασίας στον κλάδο σε όλο το

2013.

Ενας άλλος τομέας της μεταποίησης με καλές προοπτικές είναι τα δομικά υλικά. Υπάρχει πολύ μεγάλη ποικιλία προϊόντων, αριθμός επιχειρήσεων και ισχυρή εξωστρέφεια. Επίσης, ο τομέας του μετάλλου εμφανίζει μεγάλες προοπτικές, καθώς έχει ισχυρές «διασυνδέσεις» με άλλους τομείς (μηχανικές κατασκευές, οικοδομικά και τεχνικά έργα, καταναλωτικά αγαθά, αεροναυπηγική, ναυπηγική, αυτοκινητοβιομηχανία).

Ευκαιρίες υπάρχουν και σε άλλους κλάδους. Είναι χαρακτηριστικό ότι σε κάποιες ειδικότητες, όπως το ΤΕΙ Σχεδιασμού Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου, οι απόφοιτοι βρίσκουν δουλειά πριν καν ορκιστούν.

Πού να σπουδάσω

Φυσικοί, βιολόγοι, γεωπόνοι (ειδικά για τον κλάδο τροφίμων) αλλά και ειδικότητες των νέων τεχνολογιών έχουν προοπτικές. Οικονομολόγοι, απόφοιτοι πολυτεχνικών και θετικών σχολών (μηχανικοί, φυσικοί) αλλά και νομικοί μπορούν επίσης να αποκατασταθούν επαγγελματικά. Στο επίκεντρο των ΑΕΙ είναι τα οικονομικά πανεπιστήμια (Μάρκετινγκ, Λογιστική, Διοίκηση, Πληροφοριακά Συστήματα, Ανθρώπινο Δυναμικό κ.τ.λ.) αλλά και οι πολυτεχνικές σχολές (από Διοίκηση, Μηχανολογία και Πληροφορική στις βιομηχανίες έως Βιομηχανικό Design προϊόντων και Αυτόματα Συστήματα). Το ίδιο ισχύει και για τα ΤΕΙ Διοίκησης, Μηχανολογίας, Ηλεκτρολογίας. Από πλευράς ΙΕΚ, ειδικότητες με «πέραση» είναι ο ειδικός σχεδιασμού επίπλου ή κοσμήματος, ο ξυλουργός, ο σχεδιαστής μέσω συστημάτων Η/Υ, αλλά και οι τεχνικοί αυτοματισμών, ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και συναρμολόγησης.

Τι δουλειά μπορώ να κάνω

Διευθυντής μονάδας βιομηχανίας.

Υπεύθυνος μηχανημάτων και εργοστασίου.

Χειριστής μηχανημάτων.

Υπεύθυνος ανάπτυξης της παραγωγικής διαδικασίας.

Υπεύθυνος εφοδιαστικής αλυσίδας.

Διευθυντής τμήματος εξαγωγών.

Στέλεχος Διαχείρισης Ασφάλειας και Ποιότητας Τροφίμων.

Επιστήμονας έρευνας.

Μηχανικός Υποδομών.

Εξειδικευμένο στέλεχος Περιβαλλοντικής Προστασίας.

Μηχανικός Τεχνολογίας Μεταλλικών Υλικών.

Τεχνίτης κατασκευών αλουμινίου – μετάλλου.

5. Ναυτιλία: Θέσεις υψηλής εξειδίκευσης

Παρά την κρίση, ο κλάδος χαρακτηρίζεται από σταθερή αύξηση στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Οι θέσεις που δημιουργούνται είναι υψηλής εξειδίκευσης και -αντίστοιχα- υψηλών αμοιβών. Δεν είναι όμως πολλές οι θέσεις εργασίας, καθώς η ναυτιλία είναι κλάδος εντάσεως κεφαλαίου, εξαρτημένος σε μεγάλο βαθμό από την πορεία του διεθνούς εμπορίου. Η προσπάθεια ανάδειξης του λιμανιού του Πειραιά σε «ναυτιλιακό κέντρο» αποτελεί μεγάλο στοίχημα για τον κλάδο, καθώς μπορεί να δημιουργήσει περισσότερες θέσεις εργασίας τόσο στη ναυτιλία όσο και σε συγγενείς τομείς.

Πού να σπουδάσω

Η ναυτιλία είναι εξειδικευμένος κλάδος τον οποίο πρέπει να επιλέξουν συνειδητά οι σπουδαστές, καθώς η αλλαγή πορείας εκ των υστέρων είναι δύσκολη. Στον κλάδο οδηγούν οικονομικά τμήματα (Οργάνωση - Διοίκηση επιχειρήσεων, Marketing λογιστικής και χρηματοοικονομικής) αλλά και το εξειδικευμένο τμήμα Ναυτιλιακών σπουδών. Προσφέρονται και τα τμήματα Μηχανολόγων, Μηχανικών, Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης και Ναυπηγών μηχανολόγων μηχανικών. Διεξόδους προσφέρουν τα ΤΕΙ Μηχανολογίας, Διοίκησης επιχειρήσεων και Ναυπηγών – μηχανικών. Από τα παραδοσιακά πτυχία, στη ναυτιλία μπορούν να οδηγήσουν το πτυχίο της Νομικής (με μεταπτυχιακό στο Ναυτιλιακό Δίκαιο γίνεσαι νομικός σύμβουλος ναυτιλιακών εταιρειών), του φυσικού (υπάρχει μεταπτυχιακό Ναυτικής Θαλάσσιας Τεχνολογίας) ή ακόμη και του εκπαιδευτικού (με μεταπτυχιακό στη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού μπορεί να εργαστεί στα αντίστοιχα τμήματα ναυτιλιακών εταιρειών). Σε επίπεδο ΙΕΚ λειτουργούν τμήματα τεχνιτών μηχανών θαλάσσης, ειδικής ναυτιλιακής κατεύθυνσης και στελεχών στον τομέα της ναυτιλίας.

Τι δουλειά μπορώ να κάνω

Στέλεχος ναυτιλιακών επιχειρήσεων.

Πράκτορας πλοίων.

Ναυτιλιακός δικηγόρος – νομικός σύμβουλος.

Ναυλομεσίτης.

Υπεύθυνος λογιστηρίου.

Εκμισθωτής μεταφορικών μέσων για υδάτινες μεταφορές.

Τροφοδότης πλοίων.

Υπεύθυνος marketing και επικοινωνίας.

Νηογνώμονας.

Σχεδιαστής μηχανών πλοίων.

6. Γεωργία: Δέκα ειδικότητες για έναν ανερχόμενο κλάδο

Η τάση επιστροφής στην περιφέρεια είναι γεγονός και θα συνεχιστεί. Σε μια αγορά εργασίας στην οποία από το 2008 έως το 2013 χάθηκε το 23,4% των θέσεων εργασίας, η «απώλεια» στη γεωργία ήταν μόνο 7,4%, μικρότερη κάθε άλλου κλάδου, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ. Μάλιστα καταγράφεται και άνοδος 3,7% στους αυτοαπασχολούμενους στον κλάδο και 8,5% στους μισθωτούς.

Οι μελέτες που έχουν εκπονηθεί στο πλαίσιο σύνταξης του νέου Αναπτυξιακού Προτύπου που θα ακολουθηθεί έως το 2020 δείχνουν ότι 1 στις 2 νέες θέσεις εργασίας στο μέλλον θα δημιουργηθούν εκτός των αστικών κέντρων.

Το τρίπτυχο γεωργία – κτηνοτροφία – αλιεία έχει εξέχουσα θέση στη νέα στρατηγική για την ανάπτυξη:

» Έχουν διασφαλιστεί έως το 2020 σημαντικές κοινοτικές επιδοτήσεις. Τα κονδύλια της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής δίνουν ευκαιρίες και διεξόδους όχι μόνο για όσους θέλουν να ασχοληθούν με εξειδικευμένες και υψηλής απόδοσης καλλιέργειες, αλλά και για αγροτουρισμό και για την παροχή υπηρεσιών στον κλάδο.

» Ενα άλλο «ατού» είναι η σύνδεση με τη βιομηχανία τροφίμων. Ο σχεδιασμός της

κυβέρνησης και των βιομηχάνων, όπως αποτυπώνεται σε μελέτη του ΣΕΒ, είναι ότι η μεταποίηση αγροτικών προϊόντων θα έχει εξέχοντα ρόλο, ανοίγοντας νέες προοπτικές και στον λεγόμενο «πρωτογενή» τομέα.

Υπάρχουν και δύο αρνητικά, σύμφωνα με τους ειδικούς:

» Οι σχετικά χαμηλές αμοιβές (68% του μέσου μισθού στην Ελλάδα σύμφωνα με τη Eurostat).

» Η μεγάλη «έκθεση» όσων δραστηριοποιούνται στον κλάδο στις καιρικές συνθήκες αλλά και στις αλλαγές προτιμήσεων και ζήτησης της αγοράς εντός και εκτός Ελλάδος.

Προς το παρόν, οι προσπάθειες για είσοδο της τεχνολογίας στον πρωτογενή τομέα, για τυποποίηση των προϊόντων και για καλύτερη προώθηση σε αγορές του εξωτερικού δεν έχουν βρει έδαφος. Οικολογική και βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία έχουν -συγκριτικά με άλλα κράτη- πολύ μικρό μερίδιο αγοράς. Το ίδιο ισχύει και για προσπάθειες που γίνονται για «ειδικές» καλλιέργειες υψηλής προστιθέμενης αξίας (π.χ. βότανα, μανιτάρια). Ωστόσο η προοπτική εξόδου από την κρίση όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και της Ε.Ε., ανοίγει προοπτικές για κατανάλωση και εξαγωγές.

Εκτιμάται ότι η έμφαση σε υψηλότερης ποιότητας και απόδοσης προϊόντα θα δημιουργήσει ευκαιρίες εισόδου καταρτισμένου προσωπικού. Στο επίκεντρο δεν είναι ειδικότητες που θα ασχολούνται μόνο με την παραγωγή, αλλά και με το «πακέτο» υπηρεσιών έως ότου φτάσει ο καρπός στο «ράφι» προς πώληση.

Πού να σπουδάσω

Οι γεωπονικές σχολές έχουν την πρωτοκαθεδρία στα ΑΕΙ. Προοπτικές υπάρχουν και για όλες τις ειδικεύσεις του τομέα της Χημείας, αλλά και για τα τμήματα της Αγροτικής Οικονομίας, της Επιστήμης Τροφίμων και άλλων συναφών ειδικοτήτων. Επίσης αναμένεται να υπάρχει ζήτηση για τους κλάδους της Βιοχημείας – Βιοτεχνολογίας αλλά και για τα ΤΕΙ Τεχνολόγων Γεωπόνων, Τεχνολογίας Τροφίμων, Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών.

Πολλές είναι και οι ειδικότητες των ΙΕΚ. Από τεχνικούς αμπελουργίας – οινοτεχνίας, βιολογικής οικολογικής γεωργίας, ανθοκομίας, δενδροκομίας, θερμοκηπίων και αρδεύσεων έως ειδικότητες διαχειριστή γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και τεχνικών δασικής προστασίας, πτηνοτροφίας και αναπαραγωγής αγροτικών ζώων.

Τι δουλειά μπορώ να κάνω

Γεωπόνος.

Στέλεχος εργαστηρίου ελέγχου ποιότητας.

Μηχανικός υποδομών και συντήρησης.

Τεχνολόγος τροφίμων, οινοποιίας.

Βιοτεχνολόγος.

Υπηρεσίες Βιολογικής Οικολογικής Γεωργίας.

Υπηρεσίες Θερμοκηπίων.

Τεχνικός Αρδεύσεων.

Διαχειριστής Γεωργοκτηνοτροφικών Εκμεταλλεύσεων.

Τεχνικός Πτηνοτροφίας – Αναπαραγωγής Αγροτικών ζώων.

7. Ψηφιακή τεχνολογία και επικοινωνίες - ηλεκτρονικό εμπόριο: αντέχουν στην κρίση

Είναι ο κλάδος που αντέχει καλύτερα από οποιονδήποτε άλλο στην κρίση, παρουσιάζοντας μεγάλες προοπτικές ανάπτυξης. Τα στοιχεία του kariera.gr δείχνουν ότι η ζήτηση για στελέχη πληροφορικής γίνεται ολοένα και μεγαλύτερη: οι 2.906 αγγελίες του 2011 έγιναν 3.309 το 2012, 4.496 το 2013, ενώ στο πρώτο επτάμηνο του 2014 έχουν ήδη φτάσει τις 3.769. Για κάθε αγγελία υπάρχουν 76 βιογραφικά, με τον μέσο όρο της αγοράς να είναι σχεδόν διπλάσιος. Μεταξύ των αγγελιών πολλές φορές εμφανίζονται και θέσεις εργασίας σε κολοσσούς του κλάδου, όπως η Skype, η Teradata και η IBM. Είναι θέσεις εκτός συνόρων, οι οποίες εξασφαλίζουν πολλαπλάσιες αμοιβές συγκριτικά με αυτές που προσφέρονται στην Ελλάδα.

Στον κλάδο της Πληροφορικής εμφανίζονται ειδικότητες υψηλής ειδίκευσης (προγραμματιστής, software developer, γνώστες της Java, αλλά και ανάπτυξης εφαρμογών στις γλώσσες προγραμματισμού των κινητών, όπως iOS και Android), όπου παρατηρούνται ελλείψεις προσωπικού. Είναι ένας από τους ελάχιστους χώρους στην Ελλάδα όπου η αγορά λειτουργεί υπέρ του εργαζομένου, ο οποίος, εκμεταλλευόμενος την έλλειψη προσφοράς, μπορεί να διεκδικήσει υψηλότερες αμοιβές και καλύτερες συνθήκες εργασίας. Ένας developer με 2 - 3 χρόνια

προϋπηρεσίας μπορεί να αμείβεται με αποδοχές διπλάσιες του βασικού μισθού, ενώ η έρευνα αποδοχών της εταιρείας Randstad δείχνει ότι ο μέσος μισθός ενός αναλυτή προγραμματιστή στην Ελλάδα είναι 50.000 ευρώ και ενός developer 33.000 ευρώ σε ετήσια βάση.

Πού να σπουδάσω

Υπάρχουν σοβαρές αμφιβολίες για το αν το πανεπιστήμιο είναι σε θέση να παρακολουθήσει τις εξελίξεις της τεχνολογίας, ενώ υπάρχει ανάγκη αύξησης του αριθμού των εισακτέων. Στο μεταξύ, οι θέσεις εργασίας εντός και εκτός Ελλάδος αυξάνονται και η κινητικότητα στον τομέα είναι πολύ εύκολη (δεδομένου ότι η γλώσσα προγραμματισμού είναι διεθνής, ενώ η τηλε-εργασία εξαιρετικά διαδεδομένη πρακτική). Σε επίπεδο ΑΕΙ και ΤΕΙ υπάρχουν τα τμήματα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Η/Υ, τα τμήματα Πληροφορικής και Μηχανικών Πληροφορικής, το τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας και τα ΤΕΙ Μηχανικών Πληροφορικής και Αυτοματισμού. Σε επίπεδο ΙΕΚ προσφέρονται γνώσεις τεχνικών διάφορων ειδικοτήτων, όπως εφαρμογών πληροφορικής με πολυμέσα, τεχνολογίας internet, τηλεπληροφορικής, δικτύων, συστημάτων υπολογιστών κ.ά.

Οποιος έχει σπουδάσει μηχανικός με ένα μεταπτυχιακό στη Μηχανική Υπολογιστών μπαίνει στο χώρο ακριβώς ως μηχανικός υπολογιστών. Ένας βιολόγος με ειδίκευση στη Βιοπληροφορική μπορεί να βρει δουλειά ως υπεύθυνος πληροφοριακών συστημάτων σε εταιρείες βιοτεχνολογίας, ενώ ένας φυσικός με μεταπτυχιακό στην Ηλεκτρονική Φυσική μπορεί να προσληφθεί και να εξελιχθεί ως στέλεχος σε επιχείρηση ηλεκτρονικών προϊόντων και τηλεπικοινωνιών. Τα κολέγια προσφέρουν περισσότερες από 40 επιλογές σπουδών.

Τι δουλειά μπορώ να κάνω

Ο κατάλογος περιλαμβάνει τον ειδικό ανάπτυξης εφαρμογών κινητής τηλεφωνίας, τον προγραμματιστή και τον ειδικό ανάπτυξης λογισμικού. Τον αναλυτή συστημάτων και τον σχεδιαστή ή τον μηχανικό δικτύων, τον υπεύθυνο Διαδικτύου και τον σχεδιαστή ενοποιημένων συστημάτων. Ειδικότητες με μέλλον είναι ο υπεύθυνος ποιότητας ή ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων και δικτύων, όπως επίσης και ο διαχειριστής βάσεων δεδομένων και κέντρων δεδομένων. Ο μηχανικός υλικού (hardware engineer) αλλά και ο ειδικός εφαρμογής ελέγχων στην ανάπτυξη λογισμικού και την εγκατάσταση υλικού.

Συμβουλές από την εμπειρία των ειδικών

1. Πρώτο βήμα, το οποίο γίνεται από την Α΄ Λυκείου, είναι η συλλογή πληροφοριών

για τη δομή του εκπαιδευτικού συστήματος (κατευθύνσεις, επιστημονικά πεδία, μαθήματα βαρύτητας, 6ο μάθημα επιλογής) αλλά και το σύστημα των Πανελλαδικών. Καλό είναι ο μαθητής να καταφύγει στις συμβουλές ενός ειδικού στον επαγγελματικό προσανατολισμό, ο οποίος θα τον βοηθήσει να καταρτίσει «σχέδιο δράσης» (επιλογή σχολών, συμπλήρωση μηχανογραφικού, προσανατολισμό σε συγκεκριμένα επαγγέλματα)

2. Συλλέγουμε πληροφορίες για τα τμήματα σπουδών: τα μαθήματα που διδάσκονται, τα μεταπτυχιακά που προσφέρονται, τα επαγγελματικά δικαιώματα που δίνει το τμήμα και τις επαγγελματικές διεξόδους. Σχολές με καλές προοπτικές είναι αυτές οι οποίες ύστερα από 4 – 5 χρόνια σπουδών δίνουν διεξόδους σε όσο το δυνατόν περισσότερους κλάδους.

3. Το μηχανογραφικό δεν συμπληρώνεται ποτέ με αποκλειστικό κριτήριο τα μόρια. Πρώτο κριτήριο είναι να ταιριάζει το πρόγραμμα σπουδών με τα επαγγελματικά ενδιαφέροντα του υποψηφίου.

4. Η πόλη στην οποία βρίσκεται το τμήμα σπουδών δεν μπορεί παρά να είναι κριτήριο επιλογής, καθώς υπεισέρχεται ο παράγοντας «κόστος». Ο προϋπολογισμός για μια οικογένεια με παιδί που θέλει να σπουδάσει στην επαρχία πρέπει να περιλαμβάνει τα έξοδα στέγασης, σίτισης, μετακίνησης και τις προσωπικές δαπάνες του φοιτητή. Για πέντε χρόνια σπουδών (τέσσερα χρόνια συν ένα λόγω καθυστερήσεων αποφοίτησης) η οικογένεια πρέπει να υπολογίζει μηνιαία δαπάνη περίπου 800 € μηνιαίως (200 – 300 € για ενοίκιο, 400 – 450 € για διατροφή και προσωπικά έξοδα και 50 € για μετακινήσεις τόσο εντός της φοιτητούπολης όσο και από και προς τον τόπο μόνιμης κατοικίας), που σημαίνει ότι το τελικό κόστος σπουδών φτάνει περίπου στις 40.000 €. Για σπουδές στην Κύπρο, η φοίτηση σε ιδιωτικό πανεπιστήμιο συνεπάγεται καταβολή διδάκτρων ύψους 6.000 – 8.000 ευρώ αλλά και αυξημένα έξοδα μεταφοράς, καθώς κάθε αεροπορικό ταξίδι κοστίζει έως 300 €. Στην Αγγλία, τα δίδακτρα κυμαίνονται από 6.000 έως 10.000 € ανά έτος, ενώ το μέσο μηνιαίο κόστος διαβίωσης ξεπερνά τα 1.100 €.

5. Υπάρχουν σχολές (ναυπηγών, στρατιωτικές κ.λπ.) που υποχρεώνουν τον μετέπειτα επαγγελματία να αλλάζει πόλη ή και χώρα για να ασκήσει το επάγγελμά του. Κατά κανόνα οι αμοιβές είναι υψηλότερες, αλλά θα πρέπει να τις επιλέγουν όσοι είναι διατεθειμένοι να ζήσουν τέτοια ζωή.

6. Κριτήριο για την επιλογή σχολής στο εξωτερικό είναι και το να αναγνωρίζεται το πτυχίο από τον ΔΟΑΤΑΠ. Στην ηλεκτρονική διεύθυνση του οργανισμού (www.doatar.gr) υπάρχει αναλυτικός κατάλογος ανά χώρα.

7. Επιλέγεις επάγγελμα με βάση αυτό που σου ταιριάζει και σου αρέσει και δεν λαμβάνεις αποφάσεις επηρεαζόμενος μόνο από τις διακυμάνσεις στην αγορά εργασίας η οποία κάνει «κύκλους».

8. Επιλέγεις επάγγελμα αφού γνωρίσεις την «καθημερινότητά» του. Τρόπος να γίνει αυτό είναι να συζητήσεις με έναν επαγγελματία, να επισκεφτείς το χώρο εργασίας, να παρακολουθήσεις ντοκιμαντέρ ή να διαβάσεις την αναλυτική περιγραφή κάθε επαγγέλματος.

9. Ξένες γλώσσες ιδιαίτερα των νέων αγορών (Ρωσικά, Κινεζικά, Τουρκικά, Ινδικά) θα έχουν μεγάλη ζήτηση τα επόμενα χρόνια και όποιος τις κατέχει θα έχει πολλαπλάσιες πιθανότητες να αμείβεται με ποσά υψηλότερα των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας.

10. Κάθε νέος που σπουδάζει πρέπει να προετοιμάζεται για την αγορά εργασίας και να επιδιώκει την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας παράλληλα με τις σπουδές. Τα προγράμματα πρακτικής άσκησης, η εθελοντική εργασία ή η μερική απασχόληση αποτελούν εναλλακτικές.

Πηγές: Για την ολοκλήρωση του αφιερώματος συνέβαλαν με τα στοιχεία και τις γνώσεις τους ο Νίκος Παυλάκος, σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού και συνιδρυτής της εταιρείας «Orientum - Σύμβουλοι Σταδιοδρομίας», και ο Αλέξανδρος Φουρλής, γενικός διευθυντής της εταιρείας kariera.gr. Η επιλογή των κλάδων, των επαγγελμάτων και των σχολών που αναφέρονται έγινε με βάση τις ακόλουθες πηγές:

» Τα κρίσιμα επάγγελα ως κινητήρες των αλλαγών στη νέα βιομηχανική πολιτική (ΣΕΒ - Μάιος 2014).

» Η Ελλάδα 10 χρόνια μπροστά (ΣΕΒ - McKinsey & Company) .

» Πάμε...Πανεπιστήμιο 2014 (οδηγός σπουδών από τους Νίκο Παυλάκο και Σπύρο Μιχαλούλη).

info: www.kariera.gr / www.endeavor.org.gr (έρευνα Creating Jobs for youth in Greece) / www.eoppep.gr (Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων & Επαγγελματικού Προσανατολισμού) / www.doatap.gr (Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών & Πληροφόρησης) / www.espa.gr (Νέο ΕΣΠΑ 2014-2020).

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΑΔΔΑ- ΘΑΝΟΣ ΤΣΙΡΟΣ

Πηγή: kathimerini.gr